

Identifikace rozumově nadaných dětí a možnosti pedagogické péče o ně

Centrum rozvoje nadaných dětí

Výzkum

Příprava kurzů
pro psychology
a pedagogy

www.nadanedeti.cz

Osnova

- Stručný historický vhled do dané problematiky
- Některé typy nadaných dětí
- Základní principy identifikace
- Přehled možných pedagogických přístupů ke vzdělávání mimořádně nadaných žáků

do roku 1989

90. léta

2004

Legislativa

- Česká legislativa (Školský zákon č. 561/2004 Sb), vstoupila v platnost 1.1.2005
- poprvé vymezuje pojem **Mimořádně nadaný žák** a specifikuje základní rámec vzdělávání těchto žáků

VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

§ 12

Mimořádně nadaným žákem se rozumí jedinec, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých rozumových oblastech, pohybových, uměleckých a sociálních dovednostech

Krátký pohled do historie

Otázka:

Co je to genialita?

Genius

- ❑ Psychopatologie (Lombroso)
- ❑ Jednostranný vývoj
- ❑ Nový živočišný druh

L.M.Terman (1877-1956)

**První longitudoální výzkum
nadaných dětí (1528 dětí)**

**Genetic Studies of Genius
1925-1959**

Otázky:

Co je to rozumové nadání ?

Jaké jsou nadané děti ?

L.M.Terman (1877-1956)

NADANÍ

- ❑ není výstřelek přírody („brzy zralý, brzy shnilý“)
- ❑ je možno odhalit už v dětství
- ❑ jedinci jsou sociálně, emocionálně, fyzicky zdatní

L.M.Terman

„Nadané děti jsou nejen akademicky výjimečné (academically superior), ale jsou rovněž nadprůměrné po stránce fyzické, zdravotní a v oblasti sociálního přizpůsobení, a mají rovněž nadprůměrné morální postoje, měřeno testy charakteru a vlastností“ (1925, str. 230).

MÝTUS

Termanův mýtus

Nadané děti jsou ty, které vynikají **ve všech oblastech** a které skórují vysoce ve výkonových testech a v testech schopností. Koncept vysokého IQ

Speciální opatření

Konsekvence Termanova výzkumu

- ❑ Investice
- ❑ Vyhledávání nadaných
- ❑ Tvorba vzdělávacích programů

Melita Odenová (1968)

Retrospektivní výzkum Termanova vzorku

100 nejúspěšnějších (A)

X

100 nejméně úspěšných (C)

Retrospektivní studie L.M.Terman

➤ Hlavní rozdíly mezi skupinami:

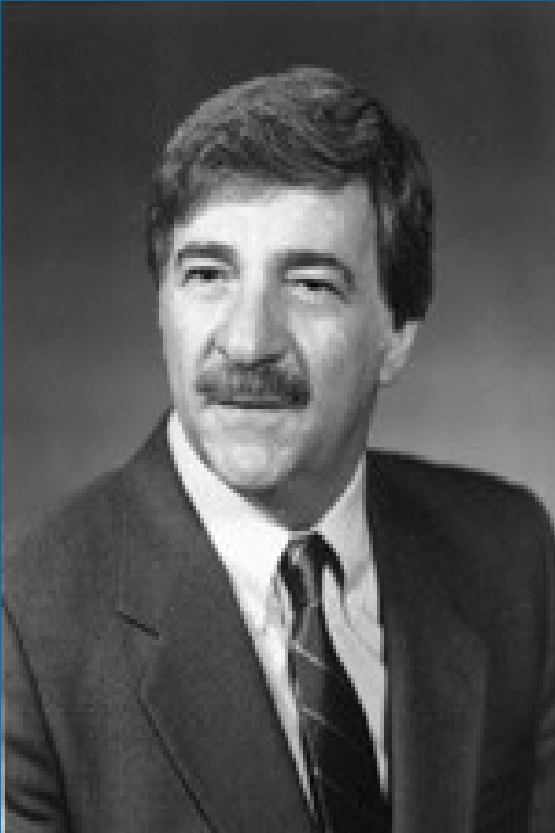
- 7 bodů IQ (157 x 150)
- non- kognitivní faktory:
  - vytrvalost
  - motivace
  - „commitment to work“
  - vytrvalý trénink, praxe
  - podpora ze strany rodičů

Otázka

Co je důležité kromě IQ?

J. Renzulli

„What makes giftedness -
reexamining a definition“
(1978)

- Ne pouze IQ

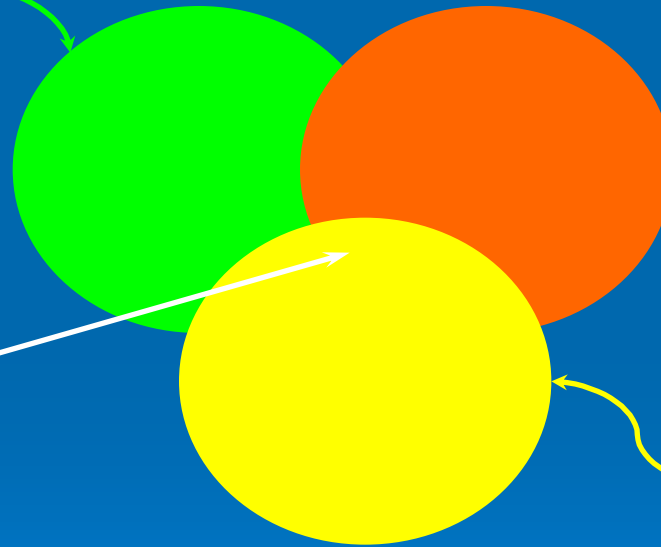
Renzulliho tříkruhový model

**Nadprůměrná
schopnost**

**Angažovanost
v úkolu**

Talent

Tvořivost

KATALYZÁTORY

INTRAPERSONÁLNÍ

FYZICKÉ: charakteristiky, hendikep, zdraví, atd.

MOTIVAČNÍ: potřeby, zájmy, hodnoty, atd.

VOLNÍ: síla vůle, vytrvalost, výkon atd.

Sebe - řízení: koncentrace, pracovní návyky, iniciativa, plánování

OSOBNOST: temperament, pocit životní spokojenosti, adaptabilita, sebevědomí & hodnocení atd.

*Pozitivní /
negativní
účinek*

VÝVOJOVÝ PROCES

FORMÁLNÍ / NEFORMÁLNÍ UČENÍ & PROCVIČOVÁNÍ

*Pozitivní /
negativní
účinek*

PROSTŘEDÍ

Fyzikální, kulturní, sociální, rodinné atd.

OSOBY: rodiče, učitelé, vrstevníci, atd.

PODPŮRNÉ PROGRAMY: programy, aktivity, služby, atd.

UDÁLOSTI: nehody, ocenění, setkání, atd.

NADANÝ = HORNÍCH 10%

PŘIROZENÉ SCHOPNOSTI

INTELEKTOVÉ

Fluidní inteligence (indukce/dedukce), krystalická verbální, prostorová paměť, smysl pro pozorování, Usuzování, metakognice

KREATIVNÍ

Invence (řešení problémů), Imaginace, originalita (umění)

SOCÁLNÍ

Inteligence (vnímavost) Komunikace (empatie, takt) Vliv (vůdčovství, přesvědčování)

SENSOMOTORICKÉ

S: vizuální, auditivní, čichové, atd. M: síla, výdrž, reflexy, koordinace atd.

NÁHODA

TALENTOVANÝ = HORNÍCH 10%

SYSTEMATICKY ROZVÍJENÉ SCHOPNOSTI

AKDEMICKÉ

jazyk, vědy humanitní, atd.

UMĚNÍ

visuální, dramatické, hudby, atd.

OBCHODNÍ

management, prodej, atd..

ZÁLIBY

šachy, video hry, puzzle, atd.

SOCIÁLNÍ AKTIVITY

média, veřejné vystupování atd.

SPORTY

individuální, skupinové

TECHNOLOGIE

elektronika, počítače, obchod & technika

„Deliberate practice“ (1993)

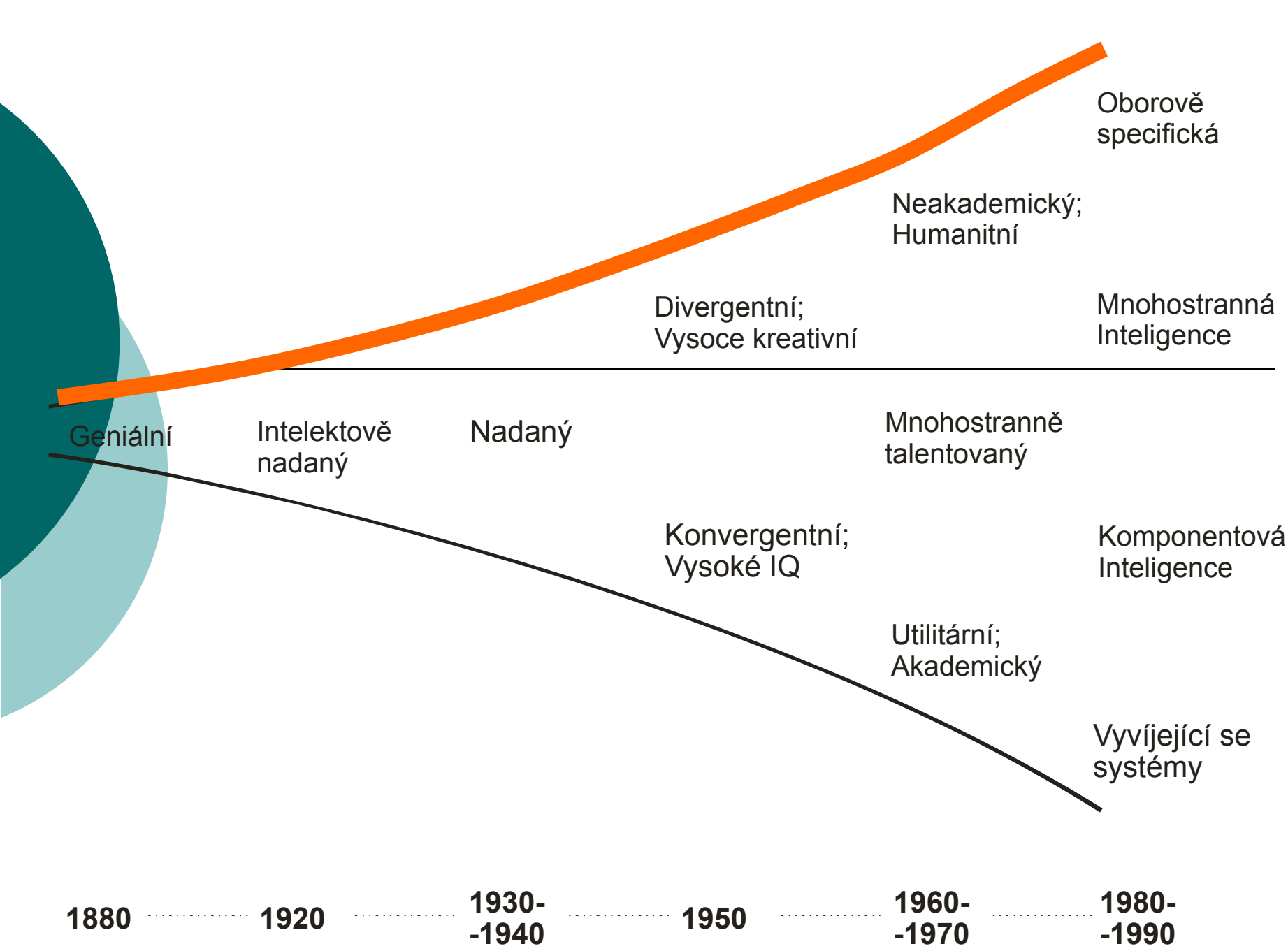
W. Schneider

- **Prahové schopnosti**
- **Praxe, jejíž cílem je maximální výkon**

Výsledek:
Rozšíření definice nadání

Otázka

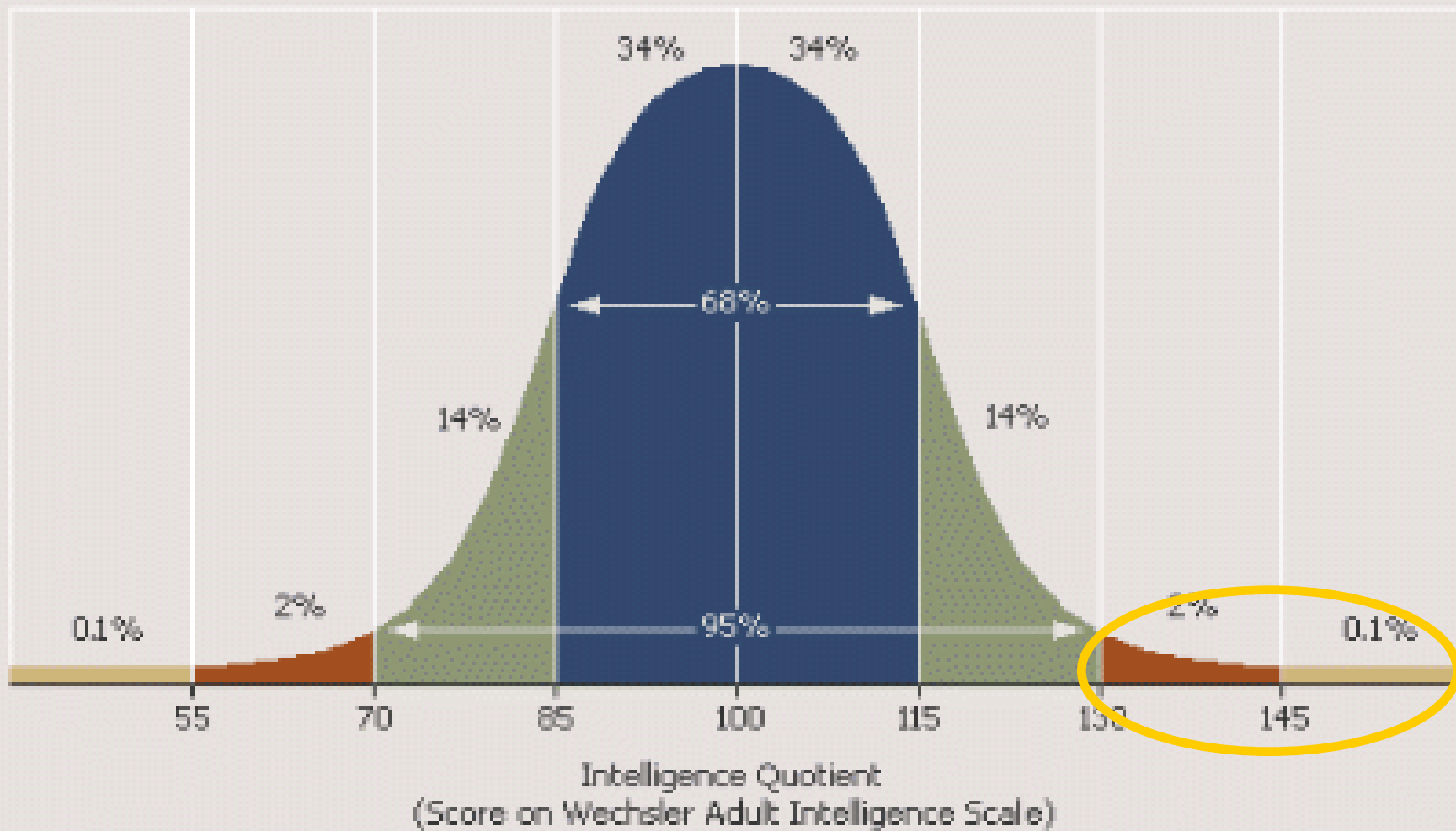
Jaké je nadané dítě
a jak se pozná?

Mýtus

Všechny děti jsou nějak nadané

Number of scores

IQ DISTRIBUTION

Mýtus

Nadané dítě = šikovné dítě

Bystřé, šikovné dítě

- Umí odpovídat
- Zajímá se
- Má dobré nápady
- Odpovídá na otázky dokončuje.
- Je vůdcem skupiny
- Jednoduše se učí
- Mezi vrstevníky je oblíben
- Chápe významy
- Přesně kopíruje zadaná řešení
- Dobře se cítí ve škole, ve školce
- Přijímá informace
- Je vytrvalé při sledování
- Je spokojené s vlastním učením a výsledky

Nadané dítě

- Klade další otázky.
- Je zvědavé.
- Má neobvyklé nápady.
- Zajímají jej detaily, rozpracovává,
- Je samostatné, často pracuje sám.
- Většinu už zná.
- Víc mu vyhovuje společnost starších dětí
- Dělá závěry.
- Vytváří nová řešení.
- Dobře se cítí, když se učí (něco nového).
- Využívá informace.
- Sleduje pozorně.
- Je velmi sebekritické.

Typické charakteristiky intelektově nadaných žáků

V oblasti poznávání

- Schopnost manipulovat abstraktními symbolickými systémy,
- schopnost rychle odhalit vztah příčina-následek, podstatné souvislosti,
- schopnost dlouhodobé koncentrace pozornosti,
- kvalitní krátkodobá i dlouhodobá paměť,
- rychlý rozvoj řeči,
- zvídavost,
- různorodost zájmů nebo jeden hluboký zájem

Typické charakteristiky intelektově nadaných žáků

V oblasti učení:

- Preference samostatné práce,
- rychlé tempo učení,
- potřeba méně učební látku opakovat a procvičovat,
- radost z intelektové činnosti, zájem o náročnější úkoly,
- schopnost samostatně vyhledávat nové informace, chápat je v souvislostech a vytvářet nové úkoly.

Identifikace rozumově nadaných dětí

Některé typy nadaných dětí

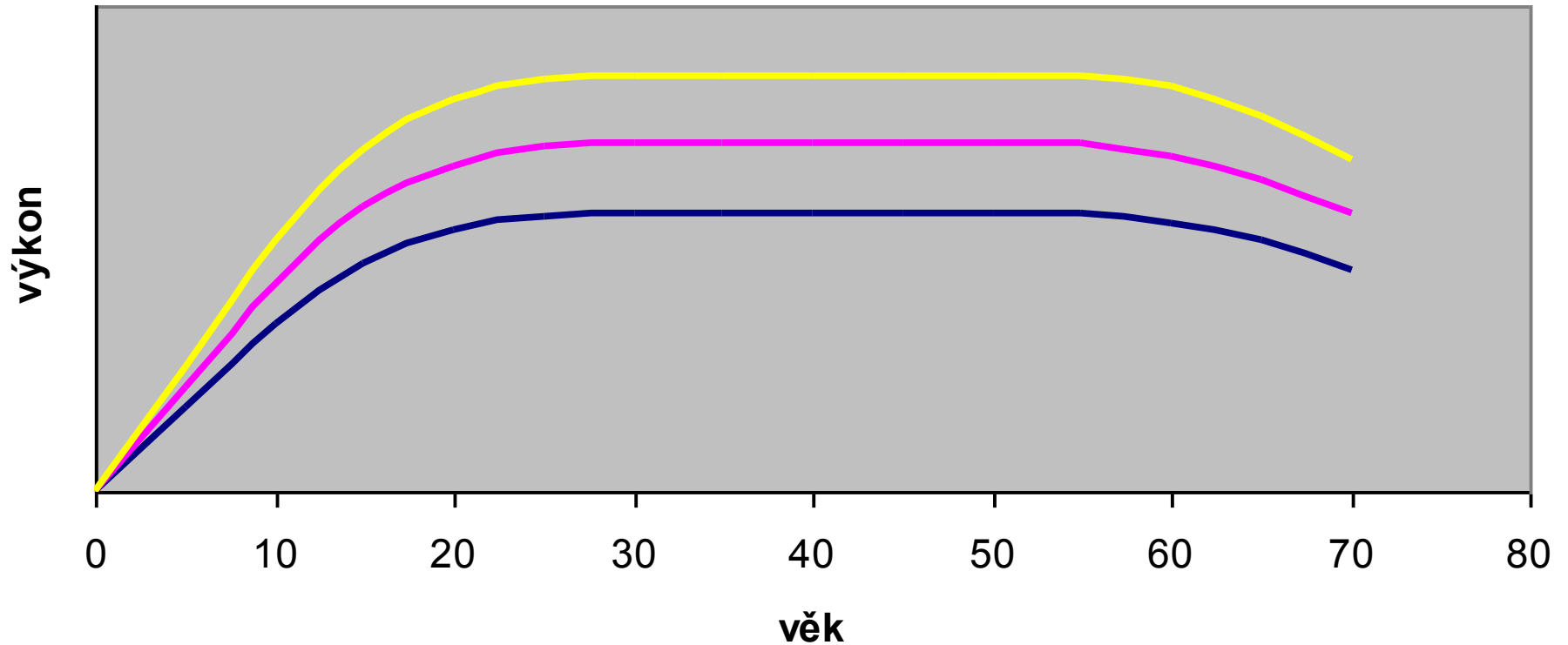

MÝTUS

Před vstupem do školy by děti neměly umět číst ani počítat.
Pokud to už umí, je to jen zásluha rodičů a brzo se to srovná

Vývojové křivky jedinců s různou úrovní nadání

— podprůměrný jedinec — průměrný jedinec — nadáný jedinec

Časní čtenáři

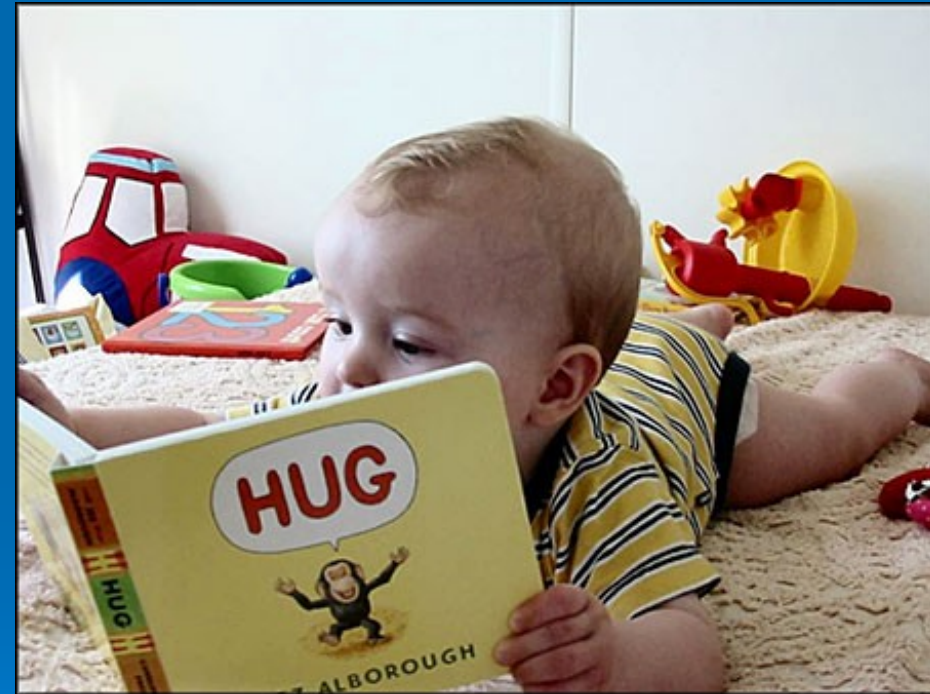

- Písmena poznávají mezi 1.-2.rokem
- Čtou ve 3,6 - 4 letech

Zdokonalování schopnosti číst

- První knížky kolem 4.roku
- Kolem 5.roku i náročnější knihy s abstraktními pojmy, cizí slova noviny, sledují zprávy, publicistika...
- **Spontánní** zájem o čtení a informace

Časní čtenáři

Typické poznávací charakteristiky

- ❑ Kognitivní schopnosti, kritické myšlení, složitá pravidla
  - ❑ Řeč, verbální schopnosti
  - ❑ Zpracování symbolů
  - ❑ Koncentrace pozornosti
-

Zájmy

Zvířata (dinosauři, motýly, rostliny, hmyz, houby, květiny...) mytologie, Egypt, Staré Řecko a Řím, mumie, sluneční soustava, katastrofy, meteority, asteroidy, zeměpis, vlajky, mapy, grafy, matematika, auta, motory (jak věci fungují), elektřina, chemie- Mendělejeva tabulka, křížovka, počítač

Neobvyklé otázky

➤ Spojení:

- vyspělé kognitivní struktury
- zrychleného řečového vývoje
- zvědavosti, zájmů

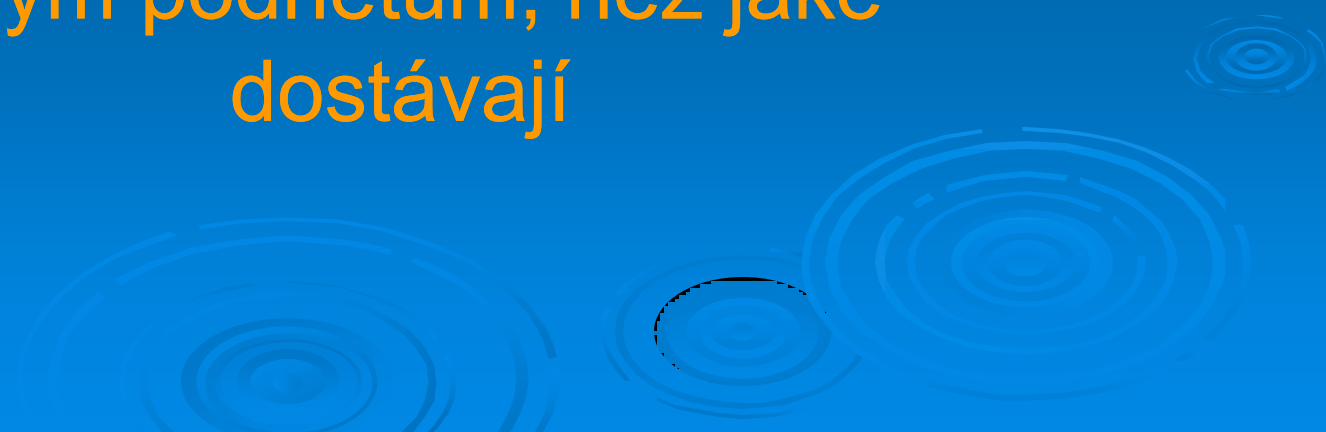
- 1,8 roků – v čem si jsou lidé poprvé koupit boty?
- 3 roky
- Co je to vzduch? Kam až sahá? Proč neodlétne?
- Otázky týkající se: politiky, nukleárních válek, zabezpečení světového míru, znečištění, zdrojů energie....
- Budu to stále já, až vyrostu? Hypotéza, teorie...

ŘEČ

- **6 let a 7 měsíců**
- Já:"Lidi hrajou hry, aby se pobavili a pocvičili si mozkové závity."
M:"To nejsou závity, to jsou neuronová spojení!,"
- Ještě jsem ho sprchovala, když nám táta přišel říct, že začala Planeta života, na kterou se chtěl Matyáš dívat. Matyáš se na mne rozčiloval:"Budu čistej, ale hloupej!"
- Myje se a zase si namočil v umyvadle rukáv. Já: "Už jsi zase mokrej, co?" M:" A proč to tak zlověstně povídáš?,"
- Přednáší o elektronkách prababičce upoutané na lůžko (nemůže chudák utéct). Skoro po hodině vyjde:" Já jsem prababičce vysvětlil, co je to sinusoida a ona je z toho celá chytrá!"

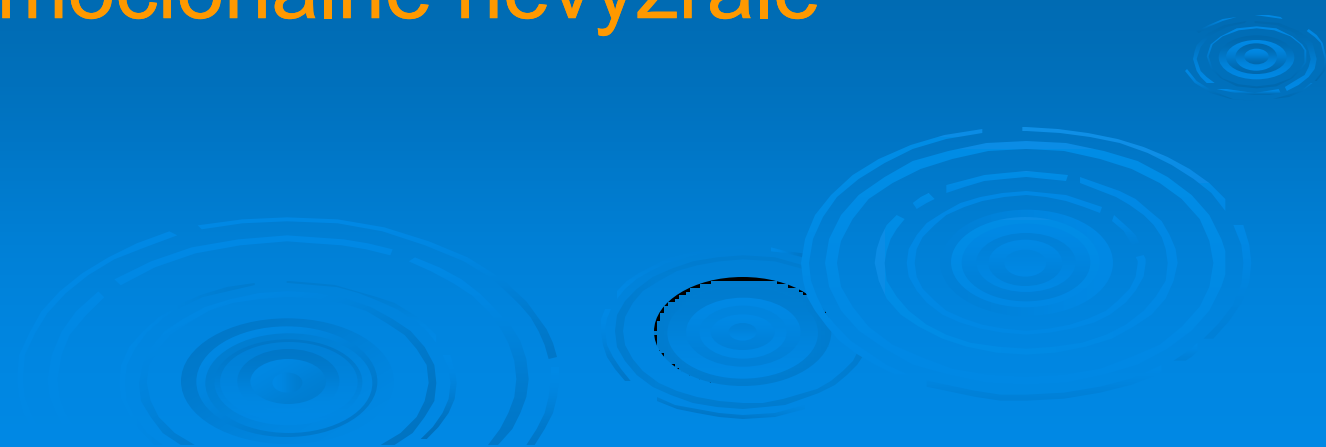
Problém

Nadané děti jsou otevřeny k
jiným podnětům, než jaké
dostávají

MÝTUS

Nadané děti jsou sociálně a
emocionálně nevyzrálé

Leta S. Hollingworth

Sociální adaptace

„Optimální IQ“

Kamarádství

Konformita

Authority

„Mají inteligenci dospělých a emoce dítěte,...čím je dítě mladší, tím větší problémy může mít“.

Sociální a emocionální problémy

- vztahy k vrstevníkům
- sebekriticismus, perfekcionismus
- sebepojetí – akademické x fyzické
- multipotencialita
- pocit odlišnosti
- nekonformita, odmítání autorit

Mýtus

Nadané dítě = úspěšné dítě ve všech
předmětech

80.léta Jak poznáme nadané dítě?

➤ Termanův mýtus:

Nadané děti jsou ty, které vynikají ve všech oblastech a které skórují vysoko ve výkonových testech a v testech schopností

Paul Witty (cit. Khatena, 1982), : „...nadané nebo talentované je to dítě, které soustavně vykazuje významné výkony v jakékoliv hodnotné oblasti snažení.“

Školský zákon v USA

- 1980 vyhlášení celonárodního programu
Jacobs K. Javits Gifted and Talented students educational act

Cíl:

Identifikovat žáky a studenty, kteří by pravděpodobně nebyli zahrnuti do speciálních vzdělávacích programů pro nadané

Tedy:

- Ekonomicky znevýhodněné
- S nedostatečnou znalostí angličtiny
- S poruchou učení, chování nebo dalším znevýhodněním (twice exceptional)

Důležité závěry

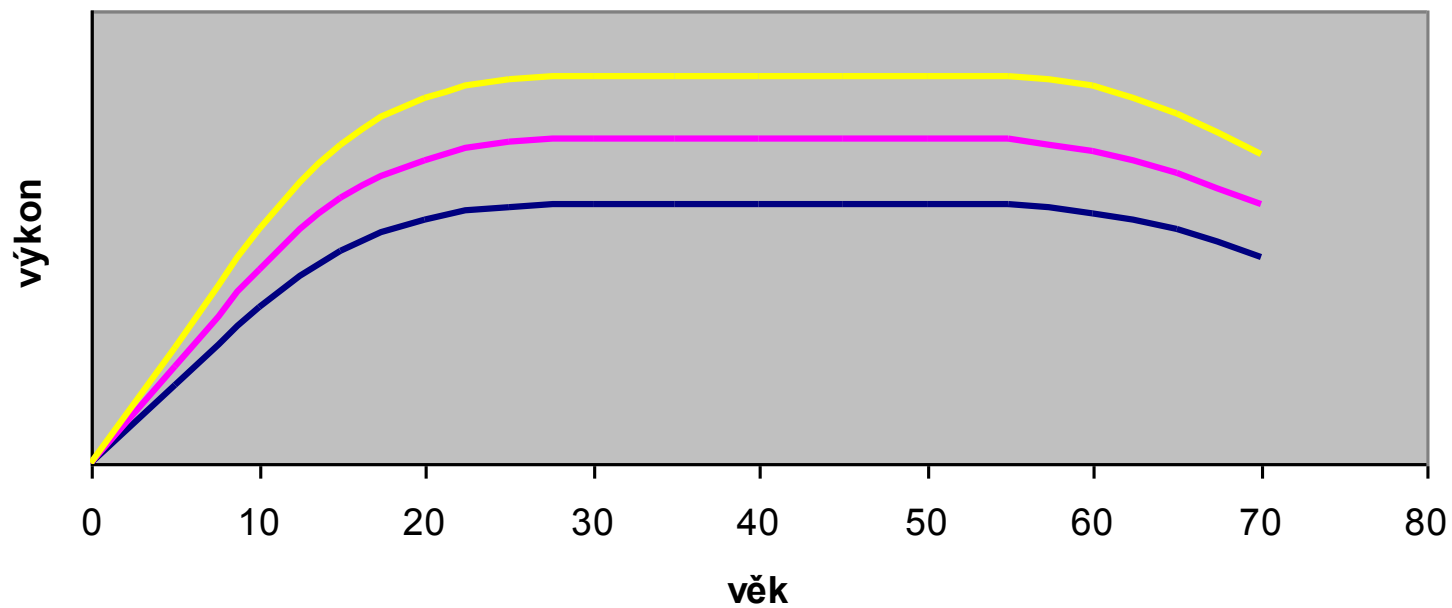
- Nadání může být i v oblasti tvořivosti
- Nadání se rovněž může vyskytovat pouze v dílčích, specifických oblastech
- Task commitment (angažovanost v úkolu) není synonymem pro rozsah pozornosti, akademický výkon, ani pro kvalitu domácích úkolů, ale spíš pro entuziasmus, **flow, ponoření se do určitých problémů.**

Vývoj nadání

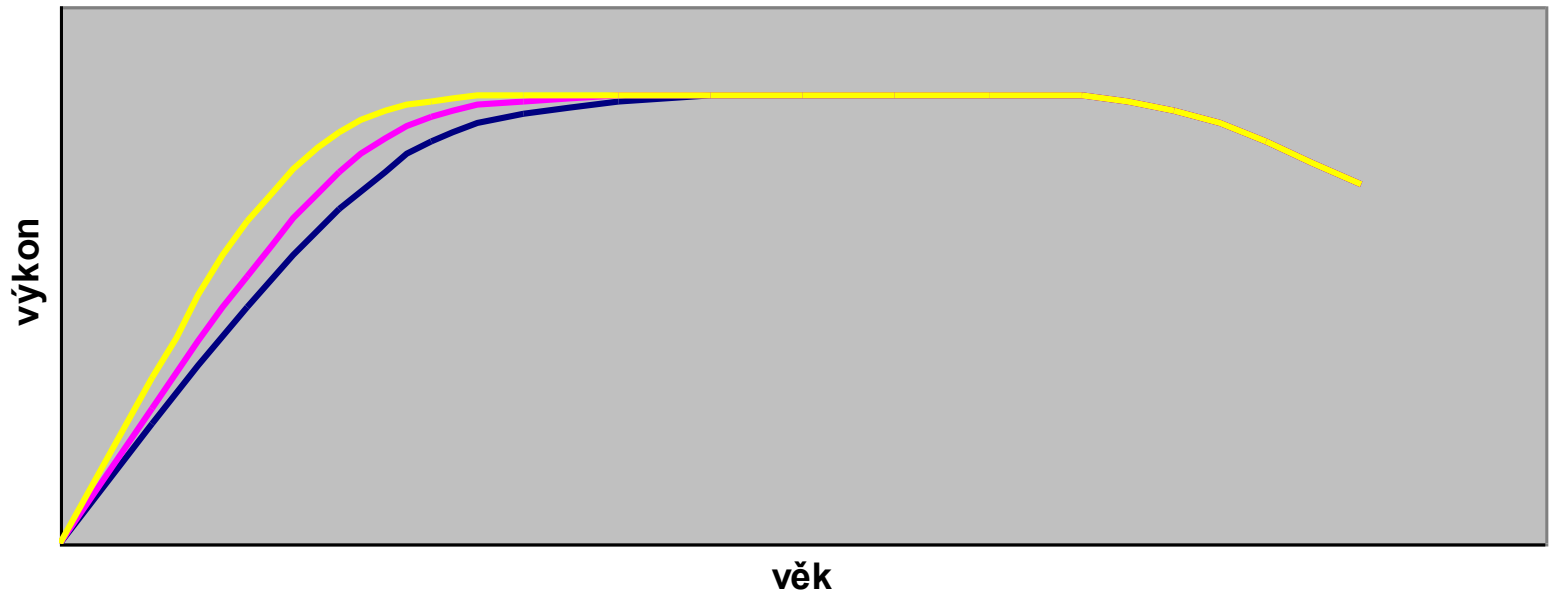
Vývojové křivky jedinců s různou úrovní nadání

— podprůměrný jedinec — průměrný jedinec — nadáný jedinec

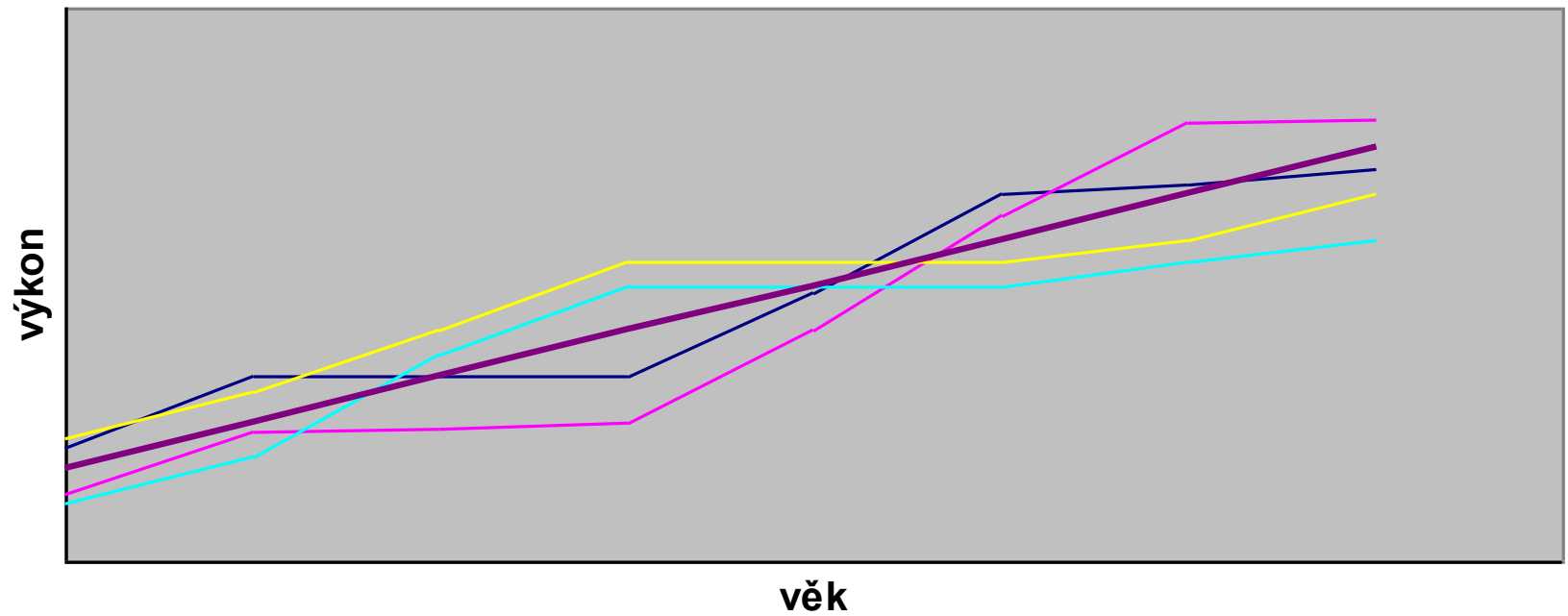

Rozdílný vývoj nadání v dětství

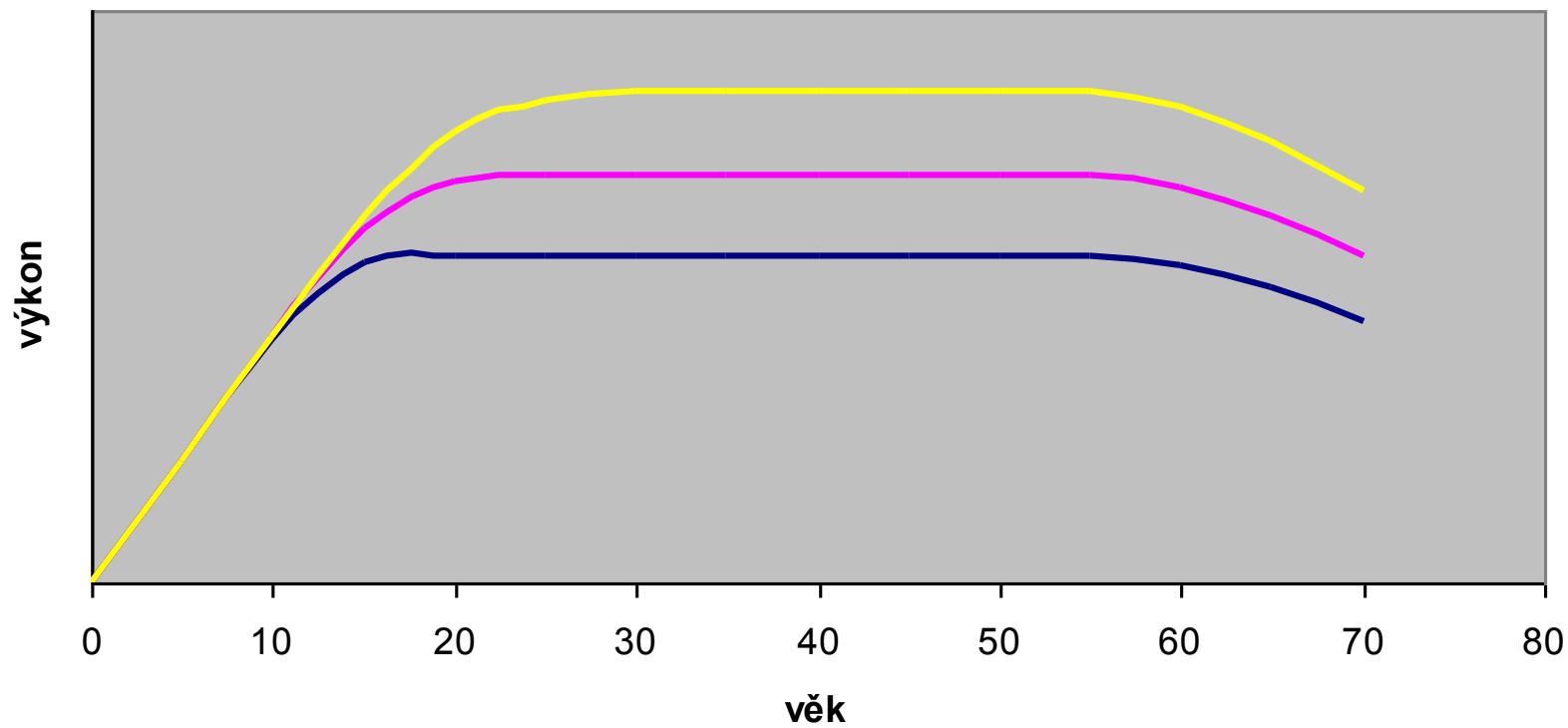

— zpomalený vývoj — průměrný vývoj — akcelerovaný vývoj

Individuální vývoj nadání

— — — — — individualní křivky — průměrná křivka

— pozdní zpomalení — průměrný vývoj — pozdní akcelerace

Nadané děti s různými styly učení

Badatelé

Řešitelé

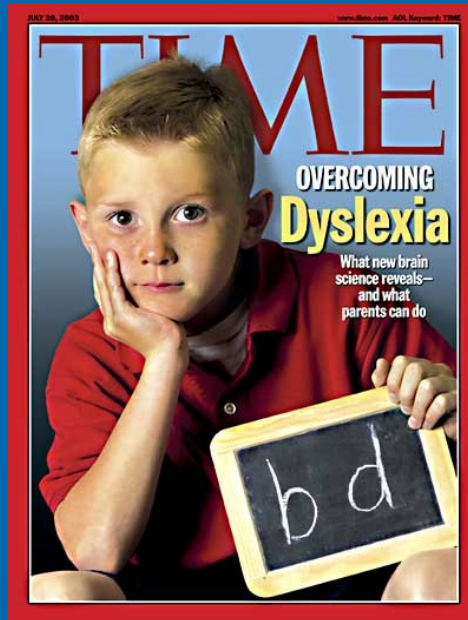

A8C7C0 Alamy Images

Sluchově-sekvenční Vizuálně prostorový styl učení

Dvakrát výjimeční - 80.léta Nadané děti s handicapem

Terminologické vymezení

- Samotné vymezení obou „výjimečností“ je zatím nedostačující.
- Pro většinu nadaných žáků a studentů s poruchou učení to však obvykle znamená, že jsou identifikováni buď jako „**nadaní**“ nebo „**s poruchou učení**“ a následně vzdělávání a vedení v souladu s touto jedinou identifikací.
- Řada mimořádně nadaných dětí s poruchou učení se tak nedostává do speciálních programů pro nadané, byť skóruje v dílčích oblastech lépe, než jedno procento v populaci.

Definice

- *„chytré děti s významnými problémy v oblasti učení“*
- *jde o významnou diskrepanci mezi potenciálem dítěte a jeho aktuálním výkonem*
- *tyto děti se jeví jako průměrné v běžných třídách jelikož jejich nadání a porucha učení se vzájemně ruší.*
- *„vykazují významné talenty nebo schopnosti (strengths) v některých oblastech a znevýhodňující nedostatky (disabling weaknesses) v jiných oblastech.“*

Definice

- Brody a Mills (1997) definují tuto populaci následovně:
- *Studenti, kteří jsou nadaní a zároveň mají poruchu učení jsou ti, kteří mají vynikající nadání nebo talent, jsou schopni podat vynikající výkon, ale mají rovněž poruchu učení, která znesnadňuje některé aspekty jejich akademického výkonu*

Kompenzace

Kompenzace – hypotéza maskování

- Paradoxní schopnost adaptace
- Kompenzace nevědomá, vedena snahou být průměrný – neodlišovat se
- Zmíněné **nevědomé** kompenzační mechanismy jsou totiž obvykle velmi nestabilní, „nefungují“ stále (nemoc, stres, nedostatek spánku a řada dalších příčin efektivní zapojení kompenzačních mechanismů významně znemožňují).
- vyžaduje významnou dávku kognitivní, emoční a fyzické energie
- Pokud tato energie není k dispozici, dochází k dekompenzaci a porucha nebo handicap se dostávají zřetelněji na povrch, případně může dojít i ke snížení výkonu i v jiné oblasti, než je deficit

Kompenzace – hypotéza maskování

- Většina takto postižených dětí má následně při neúspěchu tendenci vinit sebe sama za nedostatečnou snahu či píli.
- Děti které trpí deficitem dílčích funkcích, však nerozvíjejí pouze kompenzační strategie, ale i únikové strategie – výukový deficit

Kompenzace ano, ale:

- Pro přesné diferenciální diagnostice schopností a deficitů, musí následovat odborné vedení, nejčastěji speciálně-pedagogické, které cíleně vede dítě k překonávání handicapů a posilování a rozvíjení schopností těchto dětí.

Co brání identifikaci této skupiny nadaných žáků?

Sociální reprezentace nadání, mýty, stereotypy

1. Nadané dítě = šikovné dítě

2. Nadané dítě = úspěšné dítě ve všech předmětech

3. Nadané dítě = chytré **X** Dítě s SPU = hloupé

Tak, jak je hodnotí, taková mají od nich i očekávání

Handicapující efekt diagnózy

- Problém primárně označeným jako s „nadáním“
  - Nadání se stává synonymem mimořádného výkonu a nápadné produktivity
  - Milují školu, dobře čtou, rychle zpracovávají informace a jsou schopni pracovat a učit se samostatně “

X

Stereotyp brání učitelům hledat a posléze nacházet dílčí mimořádné schopnosti u odlišných, netypických a podvýkonných skupin nadaných žáků

Handicapující efekt diagnózy

- Problém nadaných primárně označených jako s „poruchou učení“
  - Handicap je zobecněn na celé dítě a oblasti jeho fungování, které nejsou v souladu s tímto stereotypem jsou ignorovány
  - sníží obvykle záhy akademické očekávání od daného dítěte,
  - začnou předpokládat jeho další školní selhávání
  - přestanou se zabývat případnými schopnostmi dítěte

X

Vysoké očekávání úspěchu a prostředí které výkon podporuje a facilituje

Handicap je mnohem nápadnější než schopnosti

Zakrývající charakteristiky	Odhalující charakteristiky
Malá nebo žádná produktivita ve škole, problémy se čtením, psaním, hláskováním Špatné motorické dovednosti, koordinace – pomalé psaní, neuspořádané, dítě často odklonitelné od úkolu a popisováno jako nepozorné.	Výjimečné jazykové dovednosti, slovník plynulost, struktura Paměť pro fakta a události. Výjimečná schopnost porozumění Analytické tvořivé řešení problémů Pokročilé zájmy, vynikající znalosti Výjimečná paměť, obecné znalosti
Nedostatečná verbální komunikace	Schopnost komunikovat alternativními způsoby (vizuální, neverbální) Výborná schopnost řešit problémy Výjimečné zájmy a motivace vzhledem k výzvam
Problémy s chováním, agresivita, vyrušování, nepozornost	Výrazné verbální schopnosti Schopnost manipulovat s lidmi a řešit problémy
Pasivita, nekomunikativnost	

Další bariéry identifikace

- **Nedostatek informací o dítěti**
  - **Nemožnost demonstrovat superiorní schopnosti**
  - **Existence vývojových opoždění**
  - **Koncept maskování a kompenzace**
-

Typické rozpory ve školních výkonech u nadaných s SPU

Špatná paměť na fakta.
Špatná krátkodobá paměť. Problémy s memorováním.

Lepší dlouhodobá paměť.
Schopnost třídit informace, srovnávat, klasifikovat.

Problémy v oblasti čtení, psaní, užívání gramatických pravidel.

Dobrá slovní zásoba i slovní produkce.

Velké problémy s „jednoduchými úkoly“ - sčítání, odčítání, ...Bojují s jednoduchým, po sekvencích jdoucím materiálem

Schopní komplexních matematických manipulací a operací. Abstraktní uvažování. Lepší výsledek v náročnějších úkolech

Důležité pro jejich vzdělávání

- Pamatují si to, **co viděli**, ne to co slyšeli
- Neučí se krok za krokem – pokud znají cíl, jsou schopni **vymyslet vlastní postup**, metodu a dojít k cíli (i když chybní v jednoduchém)
- Myslí v **obrazech**, proto je obtížné převádět obrazy do slov, rychle chápat slovní instrukce

Identifikované nadání - neidentifikovaná porucha

~dobré verbální schopnosti

~ drobné problémy se čtením nebo psaním

~disorganizovaná školní práce

~discrepance mezi silnými a slabými stránkami narůstají s věkem

~ často jsou hodnoceni jako podvýkonní

~obvykle bez speciální podpory s ohledem na poruchu protože se výkon

neliší od průměru

Neidentifikovaný nadaný –

Identifikovaná porucha učení

~obvykle excelují v oblasti svého zájmu

~ porucha snižuje jejich intelektový výkon

~ dobrá schopnost zdůvodňování a myšlení – obvykle ji rodič nebo učitel

zaregistruje

~ prvně je identifikováno to, co nejde

~ nejvíce riziková skupina, kvůli „nálepce“ dyslexie“ jež způsobuje

koncentraci odborníků na handicap

Neidentifikované nadání – neidentifikovaná porucha

- ~ kompenzují úspěšně poruchu
- ~ působí jako průměrní žáci
- ~ porucha a nadání je obvykle identifikováno až v dospělosti
- ~ potřebují příležitosti aby mohli projevit své schopnosti kreativním způsobem
- ~ porucha učení maskuje handicap a handicap maskuje poruchu učení
- ~ nadání se obvykle projeví ve specifických oblastech nebo ve specifickém vzdělávacím prostředí, kde je potřeba využít netradičního přístupu nebo způsobu

Pedagogický přístup k nadané populaci

Úpravy vzdělávání mimořádně nadaných žáků

- Obohacování učiva
- Akcelerace vzdělávání
- Seskupování
  - +Vytvoření individuálního vzdělávacího plánu

Akcelerace vzdělávání

- **Jedná se o jakoukoliv formu úpravy vzdělávání nadaných žáků, založenou na zrychlení tempa při předávání nových informací a zvládnání nových dovedností. Toto opatření předpokládá existenci předem identifikovaných výjimečných schopností žáka.**

Umožňuje

- Postupovat rychleji vzdělávacím systémem. (Možnou rychlost postupu určuje každý stát odlišně.)
- Postupovat rychleji pouze ve vybraných předmětech.
- Zahájit vzdělávání na určitém vzdělávacím stupni dříve, než je v dané zemi běžné

Výhody a nevýhody

- Podávají vyšší akademický výkon
- Vyšší motivace
- V náročnějším prostředí si vytvářejí lepší pracovní návyky

- Akcentuje pouze otázku vzdělávání,
- Mezi staršími spolužáky mohou být akcelerovaní sociálně a emocionálně nezrálí, mohou mít problémy se sociální integrací, a tím být v novém třídním kolektivu sociálně a fyzicky znevýhodněni,
- Akcelerace nebere v úvahu nerovnoměrnosti vývoje dítěte

Obohacování učiva

- **Záměrné rozšiřování a prohlubování učebních osnov v jednotlivých předmětech o nové znalosti a schopnosti. Jedná se rovněž o rozvoj myšlení, jež umožňují nadanému žákovi pochopit širší rámec jednotlivých předmětů a lépe porozumět vztahům a souvislostem mezi nimi.**

Výhody a nevýhody

- Žák je vzděláván v kmenové třídě se stejně starými
- bere více v potaz individuální schopnosti žáka, jeho učební styl, motivaci a vzdělávací potřeby,
- umožňuje hlubší rozvoj zájmů, výrazně stimuluje tvořivost, vlastní iniciativu.

- Obvykle není jasně specifikován vzdělávací cíl,
- pro učitele je obtížné připravit různé didaktické materiály pro obohacování učiva odlišně nadaných žáků ve třídě,
- nadaní žáci nejsou tolik motivováni k podávání maximálního výkonu a k rozvoji svých schopností po dobu celého vyučování,
- nedochází k rozvoji studijních návyků, sebeprosazování apod.

Seskupování žáků

Jedná se o metodu vytváření skupin nadaných žáků v závislosti na jejich schopnostech, výkonových charakteristikách, zájmech a motivaci

- **Separační varianta.** Hlavním cílem tohoto opatření je umožnit intenzivní výuku homogenní skupiny žáků s ohledem na jejich schopnosti i výkon, zjednodušit přípravu výuky, speciálních materiálů a pomůcek a zkvalitnit interakci mezi žáky podobných schopností a zájmů.

Výhody a nevýhody

- Poskytuje možnost sjednotit vývojovou úroveň žáků a jejich vzdělávací potřeby s formou a metodami vyučování,
- učitel se může zaměřit jen na velmi malé rozpětí schopností vyučovaných žáků,
- formuje se prostředí stimulující další rychlý rozvoj schopností.

- Nadaní žáci jsou trvale „označeni“ (stigmatizováni), čímž mohou mít pocit odlišnosti a vyčlenění z vrstevnické skupiny,
- vlivem zvýšené soutěživosti v homogenních seskupeních může dojít ke snížení akademického sebehodnocení nadaných žáků,
- jde o alternativu vzdělávání vhodnou pouze pro větší města, s dostatečným počtem nadaných žáků.

Všechny typy nadaných dětí potřebují:

- Správnou identifikaci
  - Materiály, podněty, rozvoj
  - Prostupný vzdělávací systém
  - Vzdělané učitele
  - Emoční podporu
-